

	<p style="text-align: center;">Întrebări frecvente Programul pentru Energie în România Schemă Granturi Mici – SGS-6.1(a): Electrificare gospodării (Granturi SEE) Apel Propuneri Proiecte– Apel 6.1(b): Electrificare gospodării (Granturi Norvegiene)</p>	<p style="text-align: center;">Frequently Asked Questions Energy Programme Romania Small Grants Scheme – SGS-6.1(a): Electrification of households (EEA Grants) Call for Proposals – Call 6.1(b): Electrification of households (Norway Grants)</p>
	<i>Ultima actualizare (Last update): 28.06.2021</i>	
	<i>(NB: prevederile din Apeluri și din documentele conexe au prioritate față de răspunsurile actuale la Întrebări Frecvente)</i>	<i>(NB: the provisions of the Call text and related documents take precedence over the present replies to Frequently Asked Questions)</i>
	<p>În urma publicării Ordinului ANRE nr. 17/2021 (procedura privind racordarea la rețelele electrice de interes public a locurilor de consum aparținând utilizatorilor de tip clienți finali noncasnici prin instalații de racordare cu lungimi de până la 2.500 metri și clienți casnici) dorim să aducem următoarele clarificări ref. eligibilitatea unor costuri privind <u>extinderea rețelelor de distribuție energie electrică și racordarea utilizatorilor casnici (gospodării)</u></p> <p>Date fiind obligațiile legale ale Operatorilor de Distribuție de a finanța racordarea utilizatorilor casnici (gospodării) la rețeaua de distribuție a energiei electrice, costurile cu racordarea nu sunt eligibile în cadrul proiectelor privind electrificarea acestea fiind în sarcina Operatorului de Distribuție. În cazul în care, în vederea realizării cu succes a proiectelor de electrificare, finanțarea racordării gospodăriilor la rețeaua de electricitate, va fi asigurată de către Promotorii de Proiect (în perioada de implementare a proiectului), aceștia își vor recupera investiția de la Operatorul de Distribuție, conform prevederilor legale.</p>	<p>Following the publication of ANRE Order no. 17/2021 (procedure regarding the connection to the electricity networks of public interest of the consumption places belonging to the non-household final customers type users through connection installations with lengths up to 2,500 meters and household customers) we want to make the following clarifications ref. eligibility of costs regarding the <u>extension of electricity distribution networks and the connection of household users (households)</u></p> <p>Given the legal obligations of the Distribution System Operators to finance the <i>connection</i> of household users (households) to the electricity distribution network, the connection costs are not eligible within the electrification projects and are the responsibility of the Distribution System Operator. If, in order to successfully carry out the electrification projects, the financing of the households' connection to the electricity network will be provided by the Project Promoters (during the project implementation period), they will recover their</p>

<p>Costurile privind extinderea rețelelor de electricitate sunt eligibile în cadrul proiectelor din cadrul Apelurilor 6.1a și 6.1b privind Electrificarea gospodăriilor, în limitele prevăzute de Ordinul ANRE nr. 36/2019 Metodologiei pentru evaluarea condițiilor de finanțare a investițiilor pentru electrificarea localităților ori pentru extinderea rețelelor de distribuție a energiei electrice, respectiv nu vor acoperi obligația legală a Operatorului de Distribuție de a finanța extinderea rețelelor conform Ordinul ANRE nr. 36/2019.</p> <p style="text-align: center;">Informații cu privire la baza legală și obligațiile legale privind realizarea electrificării</p> <p>În conformitate cu prevederile art. 25 alin. (1) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare Legea), <i>“accesul la rețelele electrice de interes public reprezintă un serviciu obligatoriu, în condiții reglementate, pe care trebuie să îl îndeplinească operatorul de transport și de sistem, precum și operatorul de distribuție”</i>. Așadar, conform Legii, <u>racordarea utilizatorilor este exclusiv sarcina operatorilor de rețea / operatorilor de distribuție</u>, cu luarea în considerare a reglementărilor privind racordarea, în vigoare.</p> <p>Electrificarea localităților și extinderea rețelelor de distribuție a energiei electrice se realizează cu respectarea prevederilor art. 51 alin. (1) – (3¹) din Lege. Astfel, potrivit dispozițiilor alin. (1) al art. 51 din Lege, <i>“în executarea contractului de concesiune, la solicitarea autorităților administrației publice locale sau centrale, în baza planurilor de dezvoltare regională și de urbanism, operatorul de distribuție este obligat să asigure dezvoltarea și finanțarea rețelei de distribuție pentru electrificarea localităților ori</i></p>	<p>investment from the Distribution System Operator, according to the legal provisions.</p> <p>The costs regarding the extension of the electricity networks are eligible within the projects under Calls 6.1a and 6.1b on Electrification of households, within the limits provided by ANRE Order no. 36/2019 of the <i>Methodology for evaluating the financing conditions for investments for the electrification of localities or for the extension of electricity distribution networks</i>, respectively will not cover the legal obligation of the Distribution Operator to finance the extension of networks according to ANRE Order no. 36/2019.</p> <p style="text-align: center;">Information on the legal basis and legal obligations regarding the realization of electrification</p> <p>In accordance with Art. 25 para. (1) of the Law on electricity and natural gas no. 123/2012, as subsequently amended and supplemented (hereinafter referred to as the Law), <i>“access to electricity networks of public interest is a mandatory service, under regulated conditions, which must be performed by the transmission and system operator, as well as the distribution operator”</i>. Therefore, according to the Law, the connection of users is exclusively the task of network operators / distribution operators, taking into account the regulations on connection, in force.</p> <p>The electrification of the localities and the extension of the electricity distribution networks is carried out in compliance with the provisions of art. 51 para. (1) - (3¹) of the Law. Thus, according to the provisions of par. (1) in art. 51 of the Law, <i>“in the execution of the concession contract, at the request of local or central public administration authorities, based on regional development and urbanism plans, the distribution operator is obliged to ensure the development</i></p>
---	---

	<p><i>pentru extinderea rețelelor de distribuție în zona acoperită de contractul de concesiune, respectiv de licență, pe care acesta o deține”. Așa cum este menționat la art. 51 alin. (2) din Lege, în cazul în care investițiile respective nu sunt justificate economic pentru operatorul de distribuție, “acestea se realizează prin cofinanțare din fonduri proprii ale operatorului de distribuție, din fonduri ale bugetelor locale și din bugetul de stat în condițiile legii, precum și din fonduri ale persoanelor fizice și juridice care au solicitat racordarea la rețea în acea zonă, conform reglementărilor ANRE”.</i></p> <p>NB: Așadar, autoritatea publică locală poate fi în situația de a cofinanța realizarea dezvoltării rețelei de distribuție pentru extinderea acesteia în vederea racordării ulterioare a utilizatorilor individuali.</p> <p>Modalitatea de realizare și de cofinanțare a extinderilor rețelelor electrice de distribuție este prevăzută în cadrul <i>Metodologiei pentru evaluarea condițiilor de finanțare a investițiilor pentru electrificarea localităților ori pentru extinderea rețelelor de distribuție a energiei electrice</i>, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 36/2019, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare Metodologia).</p> <p>Potrivit prevederilor art. 4 alin. (4) din Metodologie, rețeaua electrică de distribuție rezultată ca urmare a unei dezvoltări <i>“nu cuprinde instalațiile de racordare individuale pentru niciun loc de consum. După punerea în funcțiune a rețelei electrice de distribuție, racordarea instalațiilor utilizatorilor la respectiva rețea se face în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare”.</i></p> <p>Procedura privind racordarea la rețelele electrice de interes public a locurilor de consum aparținând utilizatorilor de tip</p>	<p><i>and financing of the distribution network for electrifying localities or expanding the distribution networks in the area covered by the concession contract, respectively by the license, which it holds”. As mentioned in art. 51 para. (2) of the Law, if the respective investments are not economically justified for the distribution operator, “they are made by co-financing from the distribution operator's own funds, from local budget funds and from the state budget under the conditions of the law, as well as from funds of natural and legal persons who have requested the connection to the network in that area, according to ANRE regulations”.</i></p> <p>NB: Therefore, the local public authority may be in a position to co-finance the development of the distribution network for its extension in order to further connect individual users.</p> <p>The manner of realization and co-financing of the extensions of the electricity distribution networks is provided within the <i>Methodology for evaluating the financing conditions of the investments for the electrification of the localities or for the extension of the electricity distribution networks</i>, approved by ANRE Order no. 36/2019, with subsequent amendments and completions (hereinafter referred to as the Methodology).</p> <p>According to the provisions of art. 4 para. (4) of the Methodology, the electricity distribution network resulting from a development <i>“does not include the individual connection installations for any place of consumption. After the commissioning of the electrical distribution network, the connection of the users' installations to the respective network is made in accordance with the provisions of the regulations in force”.</i></p> <p>The procedure regarding the connection to the electricity</p>
--	--	--

	<p>clienți finali noncasnici prin instalații de racordare cu lungimi de până la 2.500 metri și clienți casnici, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 17/2021 (denumită în continuare Procedura), nu se aplică doar racordărilor la rețelele electrice existente la data intrării în vigoare a acesteia, ci și la rețelele electrice dezvoltate ulterior acestei date. Condiția privitoare la existența unei rețele electrice prevăzută în Procedură se referă strict la corelarea nivelului de tensiune din punctul de delimitare și cel de racordare a unui loc de consum și este cea prevăzută la art. 7 alin. (1) din actul normativ: “Operatorii de distribuție concesionari au obligația de a racorda locurile de consum în condițiile prezentei proceduri atunci când soluția de racordare prevede același nivel de tensiune în punctul de delimitare și în punctul de racordare. În cazul în care în zona amplasamentului locului de consum există doar rețea electrică cu nivel de tensiune diferit de cel din punctul de delimitare prevăzut în soluția de racordare a locului de consum respectiv, operatorii de distribuție concesionari au obligația de a realiza în prealabil lucrări de extindere/dezvoltare/întărire a rețelei electrice necesare racordării utilizatorilor, în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare.”</p> <p>În ceea ce privește finanțarea instalației de racordare, Procedura prevede la art. 8 alin. (3) că operatorul de distribuție concesionar suportă valoarea componentei tarifului de racordare corespunzătoare realizării instalației de racordare, respectiv pentru proiectarea și execuția acesteia, în timp ce utilizatorul client noncasnic/casnic “plătește doar componenta tarifului de racordare corespunzătoare verificării dosarului instalației de utilizare și punerii sub tensiune a acestei instalații”, așa cum este precizat la alin. (2) al aceluiași</p>	<p>networks of public interest of the consumption places belonging to the non-household final customers type users through connection installations with lengths up to 2,500 meters and household customers, approved by ANRE Order no. 17/2021 (hereinafter referred to as the Procedure), applies not only to connections to electricity networks existing on the date of its entry into force, but also to electricity networks developed after that date. The condition regarding the existence of an electrical network provided in the Procedure refers strictly to the correlation of the voltage level from the delimitation point and the one of connection of a consumption place and is the one provided in art. 7 para. (1) of the normative act: “The concessionary distribution operators have the obligation to connect the consumption places under the conditions of the present procedure when the connection solution provides the same voltage level at the delimitation point and at the connection point. If in the area of place of consumption there is only an electrical network with a voltage level different from that of the delimitation point provided in the connection solution of the respective place of consumption, the concessionaire distribution operators have the obligation to priorly carry out works of extension/development/strengthening of the electrical network necessary for the connection of users, in accordance with the provisions of the regulations in force.”</p> <p>Regarding the financing of the connection installation, the Procedure provides in art. 8 para. (3) that the concessionaire distribution operator bears the value of the component of the connection tariff corresponding to the realization of the connection installation, respectively for its design and execution, while the non-household / household customer user “pays only the component of the connection tariff</p>
--	---	--

<p>articol.</p> <p>Ordinul nr. 59/2013, Anexa nr. 2, pct. 2.1 definește racordarea la rețeaua de electricitate ca fiind <i>bransament la o distanță cel mult egală cu 100 metri față de limita de proprietate a terenului utilizatorului și presupune existența unei rețele de joasă tensiune.</i></p> <p>Î: La finalizarea investițiilor în infrastructura de electricitate, aceasta poate rămâne în proprietatea entității care a realizat investiția (de ex. primărie), dar să fie operată de către Operatorul de Distribuție (de ex. în baza unei convenții de exploatare, cu delimitarea responsabilităților – proprietar/utilizator/Operator de Distribuție)? Sau este obligatorie transferarea investiției în proprietatea Operatorului de Distribuție?</p> <p>La art. 13 alin. (1) lit. E) din Metodologie sunt prevăzute dispoziții privind dreptul de proprietate asupra capacităților energetice rezultate ca urmare a unei dezvoltări de rețea electrică realizată prin cofinanțare și anume: <i>“Finanțarea investiției se realizează prin încheierea unui contract de cofinanțare, inclusiv în situația prevăzută la art. 22 alin. (1), între operatorul de distribuție concesionar și autoritatea publică în nume propriu și/sau, după caz, ca reprezentant al utilizatorilor, sau între operatorul de distribuție concesionar și utilizatorul/grupul de utilizatori prin intermediul unui împuternicit, care a solicitat dezvoltarea rețelei în vederea racordării, în cadrul căruia se prevăd următoarele: [...] e) dreptul de proprietate asupra capacităților energetice rezultate din lucrare, aferente cotei de cofinanțare”.</i></p> <p>În contractul de cofinanțare menționat este prevăzut dreptul operatorului de distribuție de a folosi rețeaua electrică de distribuție publică realizată, după punerea în funcțiune a acesteia (art. 13 alin. (2) lit. A) din Metodologie) dar și cel de a opera și întreține rețeaua</p>	<p><i>corresponding to the verification of the dossier for the use of the installation and placing under tension to this installation”, as specified in par. (2) of the same article.</i></p> <p>Order no. 59/2013, Annex no. 2, point 2.1 defines the connection at the electricity grid as a <i>connection at a distance less than 100 meters from the ownership limit of the user's land and implies the existence of a low voltage network.</i></p> <p>Q: Upon completion of the investments in the electricity infrastructure, it may remain the property of the entity that made the investment (e.g. town hall), but be operated by the Distribution Operator (e.g. based on an operating agreement, with the delimitation of responsibilities - owner/user/Distribution Operator)? Or is it mandatory to transfer the investment in the property of the Distribution Operator?</p> <p>At Art. 13 para. (1) lit. E) of the Methodology there are provided provisions on the ownership of energy capacities resulting from a development of electricity network achieved by co-financing, namely: <i>“The financing of the investment is made by concluding a co-financing contract, including in the situation provided in art. 22 para. (1), between the concessionaire and the public authority in its own name and/or, as the case may be, as a user representative, or between the concessionaire and the user/group of users through a proxy, who requested the development of the network in order to make a grid connection, within which the following are provided: [...] e) the property right over the energy capacities resulting from the work, linked the share of the co-financing quota”.</i></p> <p>The mentioned co-financing contract stipulates the right of the distribution operator to use the public electricity distribution network, after its commissioning (art. 13 paragraph (2) letter A) of the Methodology) but also the right to operate and maintain the network</p>
---	--

<p>pentru funcționarea în condiții de siguranță a acesteia conform normelor în vigoare (art. 13 alin. (3) lit. B) din Metodologie).</p> <p>În cazul realizării instalațiilor de racordare în condițiile Procedurii, instalațiile respective sunt în proprietatea operatorului de distribuție.</p> <p>În cazul încheierii contractului pentru proiectarea și execuția instalației de racordare conform prevederilor art. 12 alin. (4) din Procedură, adică direct între utilizator și un operator economic atestat ales de către acesta, instalația de racordare astfel realizată intră în proprietatea operatorului de distribuție concesionar prin proces verbal de predare-primire, la data punerii în funcțiune a acesteia, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (9) din Procedură și ale contractului de racordare prevăzut în anexa nr. 2 la Procedură.</p> <p>Î: În ceea ce privește gospodăriile aflate în extravilan, este obligatorie racordarea gospodăriilor de către Operatorul de Distribuție, cu suportarea costurilor tot de către Operatorul de Distribuție?</p> <p>Conform prevederilor art. 51 alin. (3²) din Lege <i>“Operatorul de distribuție are obligația să asigure finanțarea și realizarea lucrărilor de proiectare și execuție a instalației de racordare a clientului final noncasnic, a cărei lungime va fi de până la 2.500 metri aflată pe teritoriul unității administrativ-teritoriale pentru care are concesiunea serviciul public de distribuție, [...]”</i>. Cu alte cuvinte, operatorul de distribuție va finanța instalațiile de racordare realizate în zona acoperită de contractul de concesiune, încheiat în condițiile legii.</p> <p>Unitățile administrative-teritoriale sunt definite, conform prevederilor art. 5 lit. Pp) din <i>Codul administrativ</i> aprobat prin OUG nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, ca fiind <i>“comune, orașe, municipii și județe”</i>.</p> <p>Cu privire la amplasarea instalațiilor de racordare ce urmează a fi finanțate de operatorul de distribuție concesionar pe teritoriul</p>	<p>for its safe operation according to the norms in force (art. 13 paragraph (3) letter B) of the Methodology).</p> <p>In case of realization of the connection installations in the conditions of the Procedure, the respective installations are in the property of the distribution operator. In case of concluding the contract for the design and execution of the connection installation according to the provisions of art. 12 para. (4) of the Procedure, i.e. directly between the user and a certified economic operator chosen by him, the connection installation thus made becomes the property of the concessionaire distribution operator through a handover-receipt report, on the date of its commissioning, in accordance with the provisions of art. 12 para. (9) of the Procedure and of the connection contract provided in annex no. 2 to the Procedure.</p> <p>Q: Regarding the households outside the built-up area, is it mandatory for the Distribution Operator to connect the households, with the costs also being borne by the Distribution Operator?</p> <p>According to the provisions of art. 51 para. (3²) of the Law <i>“The distribution operator has the obligation to ensure the financing and realization of the design and execution works of the connection installation of the non-household final customer, whose length will be up to 2,500 meters located on the territory of the administrative-territorial unit. which has the concession of the public distribution service, [...]”</i>. In other words, the distribution operator will finance the connection installations made in the area covered by the concession contract, concluded in accordance with the law.</p> <p>The administrative-territorial units are defined, according to the provisions of art. 5 lit. Pp) of the Administrative Code approved by GEO no. 57/2019, with subsequent amendments and completions, as <i>“communes, cities, municipalities and counties”</i>.</p> <p>Regarding the location of the connection installations which will be</p>
--	---

	extravilan aferent teritoriului unității administrativ-teritoriale, așa cum sunt acestea sunt definite în Anexa nr. 2 a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare, menționăm că nici Legea și nici Procedura nu disting în ceea ce privește realizarea racordării în funcție de categoria terenului pe care este amplasată instalația de racordare, adică intravilan sau extravilan.	financed by the concessionaire distribution operator outside the built-up area of the territory of the administrative-territorial unit, as they are defined in Annex no. 2 of Law no. 350/2001 on spatial planning and urbanism, with subsequent amendments and completions, we mention that neither the Law nor the Procedure distinguish in terms of making the connection depending on the category of land on which the connection installation is located, i.e. urban or outside the built-up area.
1	<p>Î: Costurile managementului de proiect sunt incluse în pragul de 5.000 EUR per gospodărie electrificată?</p> <p>Da, pragul de 5.000 EUR trebuie să includă toate costurile legate de proiect. Depășirea unui cost maxim de 5.000 EUR per gospodărie electrificată poate fi acceptată numai pe baza unei justificări adecvate (de exemplu, valoare adăugată a proiectului, cum ar fi beneficiile socio-economice, care depășesc beneficiile implicite ale electrificării, sau încurajarea activităților economice) și/sau justificare tehnică corespunzătoare a investițiilor necesare.</p>	<p>Q: Are the project management costs included in the 5.000 EUR threshold per electrified household?</p> <p>Yes, the 5.000 EUR threshold should include all project related costs. Going beyond a maximum cost of EUR 5.000 per electrified household can be accepted only based on proper justification (i.e. added project value like socio-economic benefits, which go beyond implicit electrification benefits, or encouraging of economic activities and/or proper technical justification of the needed investments).</p>
2	<p>Î: Ce fel de necesități de electrificare a gospodăriilor trebuie acoperite prin proiect, astfel încât să se considere că s-a realizat "electrificarea" unei gospodării?</p> <p>Se recomandă să se asigure cel puțin iluminarea gospodăriei și încărcarea sau alimentarea dispozitivelor electrice uzuale (de ex. telefoane, aparate de radio). Nevoile de energie electrică ale gospodăriei vor fi evaluate și, dacă este cazul, ar putea fi asigurate resursele de energie electrică pentru: televizor, frigider, mașină de spălat etc.</p>	<p>Q: What kind of household electrification needs are to be covered through the project so that to consider that "electrification" of a household has been done?</p> <p>It is recommended to ensure at least the household lighting as well as charging or powering of usual electric devices (e.g. phones, radios). The household's electricity needs will be assessed and, if applicable, there could be ensured electricity resources for: TV, fridge, washing machine, etc.</p>
3	<p>Î: Sunt eligibile pentru finanțare gospodăriile locuite sezonier? Reziidenții unor astfel de „gospodării” sezoniere nu locuiesc oficial acolo (adică cărțile lor de identitate indică rezidența la o altă gospodărie / altă adresă). Aceste gospodării „sezoniere” sunt</p>	<p>Q: Are households <u>seasonally</u> inhabited eligible for financing? The residents of such seasonal “households” do not officially live there (i.e. their ID cards show residency at another household /another address). These “seasonal” households are used in connection with</p>

<p>utilizate în legătură cu creșterea animalelor, sunt situate în zone îndepărtate / deluroase / montane (gospodării izolate), sunt neelectrificate și sunt de obicei situate la distanțe mari de rețeaua de electrificare. Există unele mici activități economice care au loc în aceste gospodării „sezoniere” - adică vânzarea lânii / laptelui, prelucrarea produselor de origine animală etc.</p> <p>Astfel de gospodării „sezoniere” pot fi considerate eligibile, cu condiția să fie locuite mai mult de 6 luni pe an. Această situație trebuie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fie confirmată de o autoritate relevantă (de exemplu, primărie, servicii de asistență socială), - sau Solicitantul va depune o <i>“Declarație pe propria răspundere”</i> în care se menționează că respectivele gospodării sunt locuite de rezidenți permanenți pe o perioadă mai mare de 6 luni pe an. <p>În cererea de proiect trebuie prezentată o descriere completă a situației existente (profilul gospodăriei „sezoniere” și a locuitorilor). Respectiv, o descriere a celor care locuiesc în aceste gospodării neelectrificate - numărul de persoane și venitul acestora, cât timp sunt locuite aceste gospodării, activitatea economică sezonieră, economia locală și provocările datorate neelectrificării, oportunitățile ce vor fi deschise prin electrificare etc.</p> <p>Vă rugăm să rețineți: casele (gospodăriile) de vacanță / weekend nu sunt eligibile!</p> <p>Pensiunile (companii înregistrate cu activitate turistică) nu sunt eligibile!</p> <p>NB: Dacă nu sunteți sigur cu privire la eligibilitatea unei anumite gospodării, vă rugăm să trimiteți solicitarea dvs. la Innovation</p>	<p>animal’s husbandry, are located in remote/ hilly/ mountainous areas (isolated households), are unelectrified and are usually located at great distances from the electrification grid. There are some small economic activities taking place in these “seasonal” households - i.e. selling wool/milk, processing of animal products etc.</p> <p>Such “seasonal” households may be considered eligible, provided that they are inhabited for more than 6 months a year. This situation needs to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - either be confirmed by a relevant authority (e.g. city hall, social assistance services), - or the Applicant will submit a <i>“Declaration on own responsibility”</i> (RO: <i>“Declarație pe proprie răspundere”</i>) stating that the respective households are inhabited by permanent residents for more than 6 months a year. <p>In the project application a full description of the existing situation (respectively of the “seasonal” household profile and of the inhabitants) needs to be provided. Respectively a description of who inhabits these unelectrified households - number of people and their income, how long are these households inhabited, the seasonal economic activity, local economy and challenges due to not being electrified, opportunities opened up by being electrified, etc.</p> <p>Please note that holiday/weekend households are not eligible! Guesthouses (as registered businesses) are not eligible!</p> <p><i>NB: If you are uncertain about the eligibility of a particular household, please send your enquiry to Innovation Norway, at</i></p>
---	---

	<p>Norway, la adresa RO.Energy@innovationnorway.no și să descrieți situația.</p> <p>Ref. "rezidenți permanenți"</p> <p>Persoanele cărora li se vor oferi soluții de electricitate trebuie să fie rezidenți permanenți ai gospodăriilor neelectrificate (locuiesc în gospodăria neelectrificată mai mult de 6 luni pe an). Rezidența permanentă este demonstrată prin cărți de identitate, dar dacă astfel de documente nu există sau prezintă o adresă de locuit diferită, justificarea și descrierea corespunzătoare a situației vor trebui furnizate în cererea de proiect - vă rugăm să consultați și anexa obligatorie a cererii de proiect - Lista gospodăriilor neelectrificate propuse a fi electrificate (model)</p> <p>De asemenea, această situație trebuie fie confirmată de o autoritate relevantă (de exemplu, primărie, servicii de asistență socială), fie Solicitantul va prezenta o „Declarație pe propria răspundere”.</p>	<p>RO.Energy@innovationnorway.no and describe the situation.</p> <p>Ref. “permanent residents”</p> <p>The persons who will be provided with electricity solutions must be permanent residents of the unelectrified households (inhabit the unelectrified household for more than 6 months a year). Permanent residency is demonstrated with ID cards, but if such documents do not exist or show different living address, proper justification and description of the situation will have to be provided in the project application - please also consult the project application mandatory attachment - List of unelectrified households proposed to be electrified (template).</p> <p>Also, this situation needs to either be confirmed by a relevant authority (e.g. city hall, social assistance services), or the Applicant will submit a “Declaration on own responsibility”.</p>
<p>4</p>	<p>Î: Ce tipuri de „documente de proprietate” sunt obligatorii pentru gospodării?</p> <p>În general, Innovation Norway va lua în considerare toate tipurile de documente de proprietate acceptate legal. Exemple de documente justificative cu privire la proprietate: contract de cumpărare, documente de moștenire, extras de carte funciară, alte tipuri de certificate.</p>	<p>Q: Which types of “ownership documents” are mandatory for the households?</p> <p>Generally, Innovation Norway will consider all types of legally accepted ownership documents. Examples of accepted proof of ownership: buying contract, inheritance documents, Land Registry excerpt, other types of certificates.</p>
<p>5</p>	<p>Î: Echipamentul de producere a energiei regenerabile poate fi instalat pe case în care rezidentul permanent nu are un document de proprietate?</p> <p>Da, cu condiția ca în acea gospodărie să locuiască un rezident permanent. Solicitantul va furniza detalii în cererea de proiect cu privire la casa / clădirea respectivă care nu are un proprietar (de ex. cine este proprietarul terenului, când a fost construită clădirea, starea clădirii, făcând referire și la capacitatea acestei construcții de</p>	<p>Q: Can the renewable energy production equipment be installed on houses where the permanent resident does not have a property (ownership) document?</p> <p>Yes, if there is a permanent resident of the household. The Applicant will provide details in the project application with regard to the respective house/building that does not have an owner (e.g. who is the owner of the land, when was the building constructed, state/condition of the building also referring to the capacity to</p>

	<p>a rezista la instalarea echipamentelor de producere a energiei regenerabile, cum ar fi sistemul fotovoltaic).</p> <p>În cazul în care casa / clădirea are un proprietar, consimțământul rezidentului trebuie obținut conform cerințelor apelului.</p> <p><i>(Vă rugăm să consultați și răspunsul la întrebarea de mai jos)</i></p>	<p>withstand installation of renewable energy production equipment such as photovoltaic system).</p> <p>In case the house/building does have an owner, the resident's consent needs to be obtained as per the requirements of the Call.</p> <p><i>(Please also read the reply to the question below)</i></p>
6	<p>Î: În unele cazuri, aprobarea proprietarului gospodăriei / rezidentului permanent de a instala pe proprietate echipamentul necesar pentru a furniza electricitate gospodăriei va fi dificil de obținut, deoarece în multe cazuri aceștia nu dețin terenul / casa. Se acceptă ca autoritatea locală să emită o astfel de aprobare în numele beneficiarilor?</p> <p>Este o condiție prealabilă ca, dacă există un proprietar, să existe aprobarea sa scrisă. Cu toate acestea, în cazuri speciale în care nu există proprietar (de exemplu case construite fără documente de proprietate corespunzătoare), rezidenții acestor gospodării <u>sau autoritățile locale</u>, ar trebui să își exprime consimțământul scris.</p> <p>Documentul model este disponibil pe pagina web a Apelurilor - „Aprobarea proprietarului gospodăriei / rezidentului permanent de a instala pe proprietate echipamentul necesar pentru a furniza electricității gospodăriei (model)”.</p>	<p>Q: In some cases, the approval of the household owner/permanent resident to install on the property the necessary equipment used to provide the household with electricity will be difficult to obtain since in many cases they do not own the land/house. Maybe local authority can issue such an approval on behalf of the beneficiaries.</p> <p>It is a prerequisite that, if an owner exists, its written approval is needed. However, in special cases where there is no owner (e.g. houses built without proper ownership documents), the residents of such households, <u>or the local authorities</u>, should express their written consent.</p> <p>The relevant template is available on the Calls webpage – “<i>Approval of the household owner/permanent resident to install on the property the necessary equipment used to provide the household with electricity (template)</i>”.</p>
7	<p>Î: Referitor la Textul apelului, pagina 7 - „Solicitantul (promotorul proiectului) va asigura finanțarea integrală a proiectului. Promotorul de proiect (și / sau partenerul (partenerii) de proiect) trebuie să furnizeze sau să obțină cofinanțarea rămasă sub formă de numerar. Toate cheltuielile eligibile ale unui proiect pot forma baza cofinanțării necesare. Contribuția în natură nu este acceptată drept cofinanțare.”</p> <p>Întrebare: pentru un proiect cu o rată de subvenție de 100% se</p>	<p>Q: Ref. Call text, page 7 – “The Applicant (Project Promoter) shall secure the full financing of the project. The Project Promoter (and/or the Project Partner(s)) shall provide or obtain the remaining co-financing in the form of cash. All eligible expenditures of a project can form the basis of the required co-financing. In-kind contribution is not accepted as co-financing.”</p> <p>Question: for a project with a 100% Grant rate this provision applies?</p>

	<p>aplică această prevedere?</p> <p>Toate proiectele, indiferent de rata de finanțare aprobată, vor fi implementate pe baza principiului rambursării. „Grantul va fi acordat sub formă de rambursare a costurilor realizate, iar acestea vor putea fi demonstrate prin documente justificative în conformitate cu un plan de rambursare agreed.”</p> <p>O plată în avans poate fi solicitată la începutul proiectului, care va fi recuperată treptat în perioada de implementare. „Promotorul de proiect are posibilitatea de a solicita o plată în avans în conformitate cu cerințele programului. Plata în avans va fi efectuată în urma semnării contractului de finanțare [...].”</p> <p>Pentru informații detaliate, consultați:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Apeluri pentru Propuneri de Proiecte – Electrificarea gospodăriilor, secțiunea 4 Fluxuri de plată, - Termeni și condiții standard, secțiunea 2 Condiții pentru rambursarea cheltuielilor. 	<p>All projects, regardless of the approved grant rate, will be implemented based on the reimbursement principle. “Grant assistance shall be given as reimbursements of already incurred documented costs according to an agreed Disbursement Plan.”</p> <p>An advance payment can be requested at the start of the project which will be gradually set-off during the implementation period. “The Project Promoter has the opportunity to apply for an advance payment in line with the Programme requirements. The advance payment shall be paid following the signature of the Project Contract [...].”</p> <p>For detailed information please see:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Call for Proposals – Electrification of households, section 4 Payment flows, - Standard Terms and Conditions, section 2 Conditions for disbursement.
8	<p>Î: Ce procent din valoarea eligibilă a proiectului poate fi solicitată ca plată în avans?</p> <p>Conform Termenilor și condițiilor standard, secțiunea 2 Condiții pentru rambursarea cheltuielilor: „2.4 În mod normal, se poate efectua plata în avans de până la 10% din grantul acordat, dacă este solicitată de Promotorul Proiectului și inclusă în planul de rambursare agreed. Dacă este justificată în mod corespunzător, se poate solicita o plată în avans de maximum 20%”.</p>	<p>Q: What percentage of the eligible value of the project can be requested as an advance payment?</p> <p>As per the Standard Terms and Conditions, section 2 Conditions for disbursement: “2.4 Normally, advance payment of up to 10% of the awarded grant can be made, if requested by the Project Promoter and included in the agreed Disbursement Plan. If duly justified, advance payment of maximum 20 % can be made”.</p>
9	<p>Î: Administrația Fondului Român pentru Mediu (AFM) a lansat un apel similar de propuneri de proiecte privind electrificarea gospodăriilor, dar multe aplicații sunt încă în curs de evaluare de către AFM. O persoană (gospodărie) care a acceptat să fie inclusă într-o aplicație de proiect de electrificare similară, depusă în cadrul apelului AFM, poate fi inclusă, de asemenea, într-o aplicație</p>	<p>Q: The Romanian Environment Fund Administration (EFA) launched a similar Call for Project Proposals on the electrification of households, but many project applications are still under assessment by EFA. A person (household) who has agreed to participate in a similar electrification project application under the EFA Call may also participate in a project application under the</p>

	<p>depusă în cadrul Apelurilor de Electrificare a Gospodăriilor finanțată prin Granturile SEE și Norvegiene, dacă nu a fost încă semnat un acord de finanțare cu AFM?</p> <p>Da, o gospodărie înregistrată în programul de finanțare al Administrației Fondului pentru Mediu (AFM), pentru care nu a fost încă semnat un contract de finanțare, se poate înscrie și în Programul pentru Energie în România administrat de Innovation Norway. Cu toate acestea, în cele din urmă, pentru electrificarea gospodăriei respective, se vor acorda doar fonduri dintr-un singur program. O astfel de situație va fi evaluată cu atenție pentru a se evita dubla finanțare!</p> <p>Gospodăriile incluse în cererea de finanțare pentru electrificare depuse sau planificate să fie depuse în cadrul apelului AFM, precum și către Innovation Norway, trebuie să fie clar menționate în cererea de finanțare.</p>	<p>Innovation Norway Electrification Calls if a financing agreement has not yet been signed with the EFA?</p> <p>Yes, a household registered in the financing programme of the Environmental Fund Administration (EFA), for which a financing contract has not yet been signed, can also enrol in the Energy Programme in Romania managed by Innovation Norway. However, ultimately, for the electrification of the respective household, there will only be used funds from a single Programme. Such a situation will be carefully assessed to avoid double financing!</p> <p>Household included in electrification project applications submitted or planned to be submitted within the EFA Call, as well as to Innovation Norway, need to be clearly indicated in the Project Application.</p>
10	<p>Î: Locuințele izolate, aflate la o distanță între 1 și 2 km față de rețeaua de energie electrică, sunt eligibile?"</p> <p>Da, locuințele neelectrificate pot fi aflate și la distanțe de sub 2 km față de punctul de conectare la rețeaua electrică.</p> <p>Vor fi prioritizate (scor suplimentar la evaluare) proiectele care propun pentru electrificare gospodării izolate ("izolate" = gospodării situate la mai mult de 2 km de la rețeaua de alimentare accesibilă).</p> <p>Pentru informații detaliate cu privire la condițiile de eligibilitate a locuințelor propuse pentru a fi electrificate, vă rugăm să consultați <i>Ghidul Solicitantului, secțiunea "1.2 Domenii de finanțare și activități eligibile"</i>. (Vă rugăm să consultați și răspunsul la întrebarea de mai jos)</p>	<p>Q: Are isolated households, found at a distance of 1 to 2 km from the electricity grid, eligible?</p> <p>Yes, non-electrified households can also be located at distances of less than 2 km from the connection point to the electricity grid.</p> <p>Priority (additional evaluation score) will be given to projects that propose for electrification isolated households ("isolated" = households located at more than 2 km from the accessible electricity grid).</p> <p>For detailed information on the eligibility conditions of the households proposed for electrification, please check the <i>Call text, section "1.2 Funding areas and eligible activities"</i>. (Please also consult the reply to the question below)</p>
11	<p>Î: Care este punctul de la care se măsoară distanța de la rețeaua de</p>	<p>Q: "What is the point from which is measured the distance from the</p>

	<p>energie electrică față de locuința izolată?</p> <p>Se va face o estimare a distanței, de la punctul de conectare la rețeaua electrică existentă până la gospodăria neelectrificată.</p> <p>Dacă nu se cunoaște (la momentul elaborării cererii de finanțare) unde este punctul de conectare la rețeaua electrică, se va explica situația respectivă în cererea de finanțare. De asemenea, în cererea de finanțare se vor descrie, dacă este cazul, demersurile anterioare întreprinse în vederea electrificării gospodăriilor respective (de exemplu, cereri anterioare adresate distribuitorului de electricitate, primăriei etc., precum și răspunsul sau acțiunile acestora).</p>	<p>electricity grid to the unelectrified household?"</p> <p>An <u>estimate</u> of the distance will be made, from the connection point of the existing electricity grid to the not-electrified household.</p> <p>If it is not known (at the time of writing the project application) where the connection point to the electricity grid is, the situation will be explained in the project application. Also, in the project application, there will be described, if applicable, the previous steps taken to electrify the respective households (for example, previous requests for electrification addressed to the electricity distributor, to the city hall etc., as well as their response or action).</p>
12	<p>Î: Cum definiți "racordarea nu este fezabilă dprv economic"?</p> <p>În situația în care costul bransamentului nu depășește valoarea unui sistem fotovoltaic, el este considerat fezabil?</p> <p>Operatorii de Distribuție de Energie Electrică au obligația <u>racordării gospodăriilor la rețeaua de electricitate</u> (<i>Ordinul ANRE nr. 17/2021 privind aprobarea Procedurii privind racordarea la rețelele electrice de interes public a locurilor de consum aparținând utilizatorilor de tip clienți finali noncasnici prin instalații de racordare cu lungimi de până la 2.500 metri și clienți casnici</i>), și obligația extinderii rețelei de distribuție în baza unui calcul de fezabilitate (conform Ordin ANRE nr. 36/2019 pentru aprobarea <i>Metodologiei pentru evaluarea condițiilor de finanțare a investițiilor pentru electrificarea localităților ori pentru extinderea rețelelor de distribuție a energiei electrice</i>) care va indica entitățile responsabile cu asigurarea finanțării. În cererea se finanțare se va include, dacă este disponibil, răspunsul Operatorului de Distribuție de Energie Electrică. De asemenea, în argumentarea cererii de finanțare, se va face referire la orice demersuri efectuate în vederea electrificării gospodăriilor, dar care nu au fost soluționate până în prezent.</p> <p>În situația unui cost mai scăzut al racordării la rețeaua de electricitate,</p>	<p>Q: How do you define "connection is not economically feasible"?</p> <p>If the cost of the connection to the grid does not exceed the value of a photovoltaic system, is it considered feasible?</p> <p>Distribution System Operators have the obligation to <u>connect households to the electricity grid</u> (<i>ANRE Order no. 17/2021 on the approval of the Procedure regarding the connection to the electricity networks of public interest of the consumption places belonging to the non-household final customers users through connection installations with lengths up to 2,500 meters and household customers</i>), and the obligation to <u>extend the electricity grid</u> based on a feasibility calculation (as per ANRE Order no. 36/2019 on the approval of the <i>Methodology for evaluating the financing conditions of the investments for electrifying the localities or for expanding the distribution networks</i>) which will indicate the entities responsible for <u>providing the funding</u>. The application for funding will include, if available, the response of the Distribution System Operator. Also, in the argumentation of the application request, reference will be made to any steps taken to electrify households, but which have not been resolved so far.</p> <p>In case of a lower cost of connection to the electricity grid, compared</p>

	<p>comparat cu costul realizării unei instalații fotovoltaice, se va prefera racordarea la rețeaua de electricitate. Utilizarea de soluții de electrificare cu panouri fotovoltaice va fi aleasă doar în lipsa opțiunii de racordare la rețeaua de electricitate din perspectiva unor costuri prea mari (nefezabile) sau din alte considerente (justificate – de exemplu lipsă acte de proprietate, situație care poate determina refuzul Operatorului de Distribuție Energie Electrică de conectare a gospodăriei la rețeaua electrică).</p>	<p>to the cost of building a photovoltaic installation, it will be preferred to connect to the electricity grid. The use of electrification solutions with photovoltaic panels will be chosen only in the absence of the option to connect to the electricity grid from the perspective of too high costs (not feasible) or for other reasons (justified - for example lack of property deeds, which may determine the operator's refusal of Electricity Distribution for connecting the household to the electricity grid).</p>
13	<p>Î: Ref. Indicatorii Apelului “Numărul de persoane care beneficiază de conectarea la soluțiile de electrificare” – 2.700 persoane și “Numărul de gospodării neelectrificate care au asigurate soluții de electrificare” – 2.000 gospodării - acești indicatori sunt specifici pentru fiecare proiect care va fi transmis pentru finanțare?</p> <p>Indicatorii menționați în Ghidul Solicitantului sunt indicatori cumulați la nivelul celor două apeluri. Proiectele ce vor fi selectate pentru finanțare vor contribui la realizarea acestor două ținte.</p> <p>Indicatorii la nivel de proiect (<i>Număr persoane și Număr de gospodării electrificate</i>) vor fi stabiliți de către Solicitant în cererea de finanțare.</p>	<p>Q: Ref. Call Indicators “Number of persons benefitting from being connected to electricity solutions” – 2.700 persons and “Number of unelectrified households provided with electricity solutions” – 2.000 households - are these indicators specific to each project that will be submitted for funding?</p> <p>The indicators mentioned in the Call for Proposals are cumulative indicators at the level of the two calls. The projects that will be selected for funding will contribute to the achievement of these two targets.</p> <p>The indicators at project level (Number of persons and Number of electrified households) will be established by the Applicant in the project application.</p>
14	<p>Î: Înființarea de noi rețele de electricitate este considerată activitate eligibilă în contextul în care este eligibilă extinderea rețelelor existente?</p> <p>Înființarea de noi rețele de electricitate poate fi asimilată activităților eligibile, dar vă rugăm să analizați, de la caz la caz, respectarea Ghidul Solicitantului cu privire la:</p> <p>“Sursa de energie pentru proiectele de electrificare va fi:</p> <p>[...]</p> <ul style="list-style-type: none"> - o conexiune la rețeaua electrică (poate include extinderea sau modernizarea rețelei, dar finanțarea nu va acoperi obligația 	<p>Q: Is the establishment of new electricity networks considered an eligible activity in the context in which the extension of existing networks is eligible?</p> <p>The establishment of new electricity networks can be assimilated to eligible activities, but please analyse, on a case-by-case basis, the compliance with the Call for Proposals on:</p> <p>“The power source for the electrification projects shall be:</p> <p>[...]</p> <ul style="list-style-type: none"> - a grid connection (<u>can include the extension and upgrading of the grid, but the funding shall not cover the obligation of th</u>

	<p><i>OSD (operatorului de sistem) – care îi revine conform Ordinului ANRE nr. 36/2019 privitor la aprobarea Metodologiei pentru evaluarea condițiilor de finanțare a investițiilor pentru electrificarea localităților sau pentru extinderea rețelelor de distribuție.</i></p> <p>Daca se vor înființa rețele noi de electricitate, se va specifica în cererea de finanțare cine va asigura operarea și mentenanța acestora.</p>	<p><i>e Distribution System Operator - DSO – as per ANRE Order no. 36/20192” on the approval of the Methodology for evaluating the financing conditions of the investments for electrifying the localities or for expanding the distribution networks).”</i></p> <p>If new electricity networks will be built, it will be mentioned in the project application who will ensure their operation and maintenance.</p>
15	<p>Î: Este obligatoriu să avem Proiect tehnic preliminar sau un Studiu de Fezabilitate la momentul depunerii cererii de finanțare? La pagina 10 din Ghidul Solicitantului se menționează: “Alte costuri exclude: - Proiectul tehnic preliminar / Studiul de Fezabilitate nu este considerat o cheltuială eligibilă”.</p> <p>Proiectul tehnic preliminar sau Studiul de Fezabilitate nu sunt obligatorii. De asemenea, acestea nu sunt considerate cheltuieli eligibile, deoarece proiectul sau fezabilitatea investiției trebuie demonstrate înainte ca Innovation Norway să decidă cu privire la acordarea unei subvenții.</p> <p>În unele cazuri, legislația română este cea care impune autorităților publice elaborarea unui studiu de fezabilitate (de exemplu, în cazul anumitor investiții).</p> <p>Existența unui proiect tehnic preliminar sau a unui studiu de fezabilitate poate contribui la demonstrarea maturității proiectului.</p>	<p>Q: Is it mandatory to have a preliminary technical design or a Feasibility Study when submitting the project application? At page 10 from the Call for Proposals it is written: “Other excluded costs: - Preliminary technical design / Feasibility Study is not considered an eligible expense.”.</p> <p>The Preliminary technical design or a Feasibility Study are not mandatory. Also, they are not considered eligible expenses as the project or the investment feasibility needs to be demonstrated before Innovation Norway decides on awarding a grant.</p> <p>In some cases, it is the Romanian legislation that requires public authorities to elaborate a Feasibility Study (for example, in case of certain investments).</p> <p>The existence of Preliminary technical design or of a Feasibility Study may contribute towards demonstrating the maturity of the project.</p>
16	<p>Î: Studiu de caz: proiect referitor la extinderea rețelei - este disponibil un studiu de fezabilitate, 8 gospodării neelectrificate, valoarea estimată a lucrărilor din Studiul de Fezabilitate este de 93.000 Euro investiție totală, Operatorul de Sistem de Distribuție – OSD (compania de distribuție a energiei electrice) va asigura finanțare de 50%. Restul finanțării urmează să fie acoperită de către primărie și prin grantul din cadrul apelului. Este acesta un proiect eligibil?</p>	<p>Q: Case study: project referring to grid extension - a Feasibility Study is available, 8 unelectrified households, estimated value of works from the Feasibility Study is 93.000 EUR total investment, the Distribution System Operator - DSO (electricity distribution company) will provide 50% financing. The remaining financing to be covered by the City hall and through the Call grant financing. Is this an eligible project?</p> <p>Yes, electrification of households can include the extension and</p>

	<p>Da, electrificarea gospodăriilor poate include extinderea și modernizarea rețelei, dar finanțarea nu acoperă obligația OSD - conform Ordinului ANRE nr. 36/2019 privitor la aprobarea Metodologiei pentru evaluarea condițiilor de finanțare a investițiilor pentru electrificarea localităților sau pentru extinderea rețelelor de distribuție și a Ordinului ANRE nr. 17/2021 privind aprobarea Procedurii privind racordarea la rețelele electrice de interes public a locurilor de consum aparținând utilizatorilor de tip clienți finali noncasnici prin instalații de racordare cu lungimi de până la 2.500 metri și clienți casnici).</p> <p>Se poate accepta un cost maxim de 5.000 EUR / gospodărie electrificată; costurile care depășesc acest prag recomandat vor necesita o justificare adecvată (de exemplu, valoare adăugată a proiectului, cum ar fi beneficiile socio-economice, care depășesc beneficiile implicite ale electrificării, sau încurajarea activităților economice).</p>	<p>upgrading of the grid, but the funding shall not cover the obligation of the DSO – as per ANRE Order no. 36/2019 on the approval of the Methodology for evaluating the financing conditions of the investments for electrifying the localities or for expanding the distribution networks and ANRE Order no. 17/2021 on the approval of the Procedure regarding the connection to the electricity networks of public interest of the consumption places belonging to the non-household final customers users through connection installations with lengths up to 2,500 meters and household customers.</p> <p>A maximum cost of EUR 5.000 / electrified household can be accepted; costs going beyond this recommended threshold will require proper justification (i.e. added project value like socio-economic benefits, which go beyond implicit electrification benefits, or encouraging of economic activities).</p>
17	<p>Î: Este obligatoriu să se elaboreze o Analiză Cost-Beneficiu care să fie atașată la cererea de finanțare?</p> <p>Numai proiectele generatoare de venituri vor elabora și atașa la cererea de finanțare o Analiză Cost-Beneficiu (ACB). Pentru mai multe informații consultați Ghidul Solicitantului, Anexa III.</p>	<p>Q: Is it mandatory to elaborate a Cost Benefit Analysis and attach it to the project application?</p> <p>It is only the revenue generating projects which will elaborate and attach to the project application a Cost-Benefit Analysis (CBA). For more information please check the Call Text, Annex III.</p>
18	<p>Î: Ce se întâmplă cu echipamentele achiziționate în cadrul proiectului (de exemplu, sisteme fotovoltaice pentru producerea de energie electrică pentru gospodării), după cei cinci ani de la finalizarea proiectului? Extras din Ghidul Solicitantului: “(Promotorul de Proiect) trebuie să păstreze echipamentul în proprietatea timp de cel puțin cinci ani de la finalizarea proiectului”.</p> <p>După cinci ani de la finalizarea proiectului, echipamentul poate fi păstrat fie în proprietatea Promotorului de Proiect / rezidenților gospodăriei, fie transferat rezidenților gospodăriei care beneficiază</p>	<p>Q: What happens to the equipment purchased in the project (e.g. photovoltaic systems for production of electricity for households), after the five years after project completion? Call excerpt: “(the Project Promoter) must keep the equipment in its ownership for a period of at least five years following the completion of the project”.</p> <p>After five years from the completion of the project, the equipment can be either kept in the ownership of the Project Promoter / household residents or transferred to the household residents benefitting from the production of renewable electricity from the</p>

	de producția de energie regenerabilă din panourile / sistemul fotovoltaic.	photovoltaic panels / system.
19	<p>Î: Referitor la „Asigură resursele necesare pentru întreținerea echipamentului” (în cazul nostru, sisteme fotovoltaice instalate în / lângă gospodării), timp de cinci ani de la finalizarea proiectului, nu este realistă pentru ONG-urile din România. Locuitorii gospodăriei ar trebui să devină proprietari deplin ai echipamentelor și, prin urmare, pe deplin responsabili pentru întreținerea și siguranța acestora. În experiențele noastre anterioare, am văzut că persoanele vulnerabile sunt extrem de prudente și motivate să întrețină în mod corespunzător acest echipament atunci când dețin proprietatea deplină asupra acestuia.</p> <p>Având înțelegerea că proiectele la care vă referiți vizează instalarea de mici sisteme fotovoltaice individuale (sisteme fotovoltaice) pe fiecare gospodărie neelectrificată în cauză, dorim să subliniem că „întreținerea” presupune în principal asigurarea că sistemul fotovoltaic funcționează corespunzător (producerea de energie electrică pentru nevoile de electricitate ale gospodăriei) și pentru acest scop Solicitantul trebuie să se asigure, de exemplu, că locuitorii gospodăriilor cunosc operațiunile necesare curățării suprafeței panourilor (curățare anuală/ regulată) și că utilizează electrocasnice compatibile cu sistemul fotovoltaic instalat.</p> <p>Solicitantul trebuie să își asume responsabilitatea de a rezolva defecte tehnice ale echipamentului, care ar trebui să fie în mod normal să fie acoperite de garanția furnizorului (garanția ar trebui să acopere de preferință cel puțin o perioadă de cinci ani după finalizarea proiectului). Remedierea unor astfel de defecțiuni ale echipamentelor intră în responsabilitatea Solicitantului/Promotorului de Proiect, deoarece rezidenții gospodăriei ar putea să nu aibă cunoștințe despre cum să abordeze astfel de probleme.</p> <p>Confirmăm că proprietarii gospodăriei trebuie să acționeze</p>	<p>Q: Ref. “Setting aside appropriate resources for the maintenance of the equipment” (in our case, photovoltaic systems installed on/near households), for five years following the completion of the project, is not realistic for the Romanian NGOs. The household residents should become full owners of the equipment and therefore fully responsible for their maintenance and safety. In our previous experiences, we saw that vulnerable persons are extremely careful and motivated to maintain this equipment properly when they have full ownership on it.</p> <p>Having the understanding that the projects you are referring to are aiming to install small individual photovoltaic systems (PV systems) on each concerned unelectrified household, we would like to point out that “maintenance” mainly resumes to making sure that the PV system is working as intended (producing electricity for household’s electricity needs) and for this purpose the Applicant should ensure, for example, that the households residents are aware about the cleaning operations needed for the surface of the panels (yearly/regular cleaning) and that they use household appliances compatible with the installed PV system.</p> <p>The Applicant needs to maintain the responsibility to address technical flaws of the equipment, which should normally be covered by the warranty of the supplier (the warranty should preferably cover at least a period of five-years after the project completion). Remediation of such equipment failures fall under the responsibility of the Applicant/Project Promoter as the household’s residents might lack the knowledge on how to address such issues.</p> <p>We confirm that the household owners should act responsible and be active towards the proper maintenance of the equipment and undertake the actions needed for proper functioning of the PV</p>

	<p>responsabil și să fie activi pentru întreținerea corectă a echipamentelor și să întreprindă acțiunile necesare pentru buna funcționare a sistemelor fotovoltaice (de exemplu, curățarea panourilor, utilizarea aparatelor / becurilor adecvate, să aplice cicluri adecvate de încărcare-descărcare pentru bateriile sistemului etc.).</p>	<p>systems (e.g. cleaning of the panels, using adequate appliances/lightbulbs, undertake proper charging-discharging cycles for the system batteries etc.).</p>
20	<p>Î: Care este perioada standard de implementare a unui proiect?</p> <p>Perioada tipică de implementare a unui proiectului este de 1-2 ani. Pentru proiectele implementate în perioade mai mari de 2 ani este necesară o justificare adecvată. Cu toate acestea, data finalizării proiectului nu trebuie să depășească 30 septembrie 2023 (a se vedea Ghidul Solicitantului, secțiunea 1.5.1 Prima și ultima dată pentru eligibilitatea cheltuielilor).</p>	<p>Q: What is the standard project implementation period?</p> <p>Typical project implementation period is of 1-2 years. For projects implemented in periods longer than 2 years proper justification is needed. However, the project finalisation date must not be longer than the 30 September 2023 (see <i>Call text, section 1.5.1 First and final dates for eligibility of expenditure</i>).</p>
21	<p>Î: Cu privire la criteriile socio-economice, înțelegem că accentul apelului se va pune pe acele gospodării care vor putea exploata într-o manieră economică investiția în electrificare. Ar trebui să înțelegem de aici că obiectivul asigurării unei calități decente a vieții familiilor vulnerabile nu este un obiectiv care ar primi o atenție similară (și, prin urmare, puncte)? Evident, în acest caz, beneficiile socio-economice sunt indirecte, dar vor primi scoruri mai mici?</p> <p><i>Asigurarea unei calități decente a vieții pentru familiile vulnerabile este unul dintre obiectivele implicite a Apelurilor privind Electrificarea gospodăriilor, dar nu este suficientă pentru a asigura o valoare adăugată a proiectului așa cum este specificat în criteriul 3.15 privind "Impactul socio-economic". Doar proiectele care contribuie și la "recrutarea forței de muncă șomere, stabilirea într-o regiune, îmbunătățirea mediului, dezvoltarea unui mediu de afaceri local / mediu tehnologic, dezvoltarea competențelor persoanelor și a companiilor, nivelul și consecințele implementării și / sau inovării etc."</i> vor primi mai multe puncte în cadrul acestui criteriu de selecție.</p>	<p>Q: Looking at the socio-economic criteria, we understand that the focus of the call will be on those households who will be able to exploit in an economic manner the electrification investment. Should we understand from this that the goal of ensuring a decent quality of life for vulnerable families is not a goal that would receive similar attention (and therefore points)? Obviously, in this case, the socio-economic benefits are indirect, but will they receive lower scores?</p> <p><i>Ensuring a decent quality of life for vulnerable families is one implied aim that the Electrification of households Calls, but it is not sufficient to ensure project added value as expressed in the criterion 3.15 on "Socio-Economic impact". Only projects which are also contributing to "recruitment of unemployed labour, settlement in a region, improved environment, development of a local business environment/technological environment, competence development of individuals and companies, level and consequences of implementation and/or innovation, etc." will receive more points under this selection criteria.</i></p>

<p>22</p>	<p>Î: Vă rugăm să explicați cum trebuie transmise cererile de finanțare către Innovation Norway?</p> <p>Procedura de transmitere este detaliată în Ghidul Solicitantului, pagina 3. Cererile de finanțare se transmit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fie în limba <u>engleză</u>: prin Portalul pentru Aplicații Electronice, - sau în limba <u>română</u>: la una dintre adresele de e-mail ale programului: <ul style="list-style-type: none"> o RO.Electrificare@innovationnorway.no o RO.Energy@innovationnorway.no 	<p>Q: Please explain how should the project applications be submitted to Innovation Norway?</p> <p>The application procedure is detailed in the Call text, page 3. The project Application Form and mandatory attachments must be submitted to Innovation Norway:</p> <ul style="list-style-type: none"> - either in <u>English</u>: through the Electronic Application Portal, - or in <u>Romanian</u>: at one of the Programme email addresses: <ul style="list-style-type: none"> o RO.Electrificare@innovationnorway.no o RO.Energy@innovationnorway.no
<p>23</p>	<p>Î: Sunt eligibile costurile precum consolidarea sau reabilitarea acoperișului gospodăriei neelectrificate?</p> <p>Nu, costurile pentru consolidarea sau reabilitarea acoperișului gospodăriei nu sunt eligibile.</p>	<p>Q: Are costs such as strengthening or rehabilitation of the roof” of the unelectrified household eligible?</p> <p>No, costs with roof strengthening or rehabilitation are not eligible.</p>
<p>24</p>	<p>Î: Este dificil ca ONG-urile care lucrează în beneficiul gospodăriilor vulnerabile să cheltuiască resurse înainte ca proiectul să fie aprobat, pentru a identifica cu precizie soluția concretă de electrificare pentru fiecare gospodărie planificată. Aceste soluții necesită o expertiză tehnică, cu costuri specifice. Recomandăm ca acest tip de expertiză să fie un cost eligibil în cadrul proiectului în sine.</p> <p>Conform Ghidului Solicitantului publicat privind Electrificarea gospodăriilor, costurile cu “personalul tehnic” sunt eligibile. Vă rugăm să rețineți că planuri și soluții tehnice detaliate nu sunt solicitate la momentul depunerii cererii de finanțare - totuși, se solicită informații privind soluția de electrificare planificată pentru fiecare gospodărie precum și un buget estimativ corespunzător (ar trebui să fie clar ce de soluție de electrificare se aplică fiecărei gospodării destinate electrificării - de exemplu, electrificare cu panouri fotovoltaice sau sistem eolian sau conexiune la rețea, etc.). Bugetul estimat trebuie să fie fundamentat pe baza ofertelor de preț și/sau a studiilor de piață.</p>	<p>Q: It is difficult for NGOs working in the benefit of vulnerable households to spend resources before the project is approved, in order to identify precisely the concrete electrification solution for each planned household. These solutions require a technical expertise, with specific costs. We would recommend that this type of expertise is an eligible cost within the project itself.</p> <p>As per the published Calls on the Electrification of households, costs with the “Technical staff” are eligible. Please note that detailed technical plans and solutions are not requested by the time the project application is submitted – however, an indication on the planned electrification solution for each household, as well as a corresponding estimated budget (it should be clear what type of electrification solution is applicable to each household intended to be electrified - e.g. electrification with photovoltaic panels or wind system, or grid connection, etc.). The estimated budget should rely on price offers and/or market research.</p>

	Elaborarea planurilor tehnice sau a proiectării se poate face în timpul implementării proiectului, fiind costuri eligibile ale proiectului.	Elaboration of technical plans or design may be made during the project implementation, being eligible project costs.
25	<p>Î: În ce secțiune a cererii de finanțare trebuie menționată implicarea consultantilor?</p> <p>Identitatea consultantului(ilor) va fi menționată în <i>Formularul Propunerii de Proiect, secțiunea "Informații Proiect"</i>.</p>	<p>Q: Were in the project application should the involvement of consultants be mentioned?</p> <p>The identity of the consultant(s) shall be disclosed in the <i>Application Form, section "Project information"</i>.</p>
26	<p>Î: Referitor la Ghidul Solicitantului, pagina 5, art. 1.2 Domenii de finanțare și activități eligibile. De ce un solicitant poate depune doar o singură cerere de finanțare? De exemplu, dacă o companie dorește să facă mai multe proiecte, este posibil?</p> <p>Doar o singură cerere de finanțare poate fi depusă de un solicitant în cadrul Apelurilor privind electrificarea gospodăriilor, dar vă rugăm să rețineți că nu există nicio limitare a numărului de gospodării care pot fi electrificate într-un proiect, prin urmare, nu limitează sfera proiectelor.</p>	<p>Q: Ref. Call text, page 5, art. 1.2 Areas of support and eligible activities. Why shall an applicant submit only one project proposal? For example, if a company wants to do more than one project is it possible?</p> <p>It is only one project application that can be submitted by an Applicant within the Calls on the Electrification of households, but please note that there is no limitation on the number of households that can be electrified in a project, hence not limiting the scope of projects.</p>
27	<p>Î: Multe case nu au apă curentă, căldură sau electricitate. Persoanele care locuiesc în aceste case nu au documente legale cu privire la existența clădirii și nici pentru teren (neînregistrat în Registrul Funciar), prin urmare nu pot încheia un contract cu firma electrică. Familiile nu au suficienți bani pentru a-și hrăni și a-și îmbrăca copiii - de aceea nu sunt bani pentru instalarea permiselor (electric - gaz - apă) și nici pentru echipamente precum panoul electric, fire, lămpi, frigider, încălzitor, răcitor, mașini de spălat etc. Sunt eligibile următoarele costuri?</p> <ul style="list-style-type: none"> - înregistrarea terenurilor și caselor - Răspuns: Nu - obținerea permiselor de instalare și achiziționarea echipamentelor pentru electrificare - Răspuns: Da - costuri cu experți în proiecte electrice - Răspuns: Da - manager de proiect - Răspuns: Da 	<p>Q: Many houses do not have running water, heat, or electricity. The persons who live in these houses do not have any legal documents regarding the existence of the building and neither for the land (not registered in the Land Registry), therefore they cannot conclude a contract with the electrical company. The families do not have enough money to feed and dress their kids - therefore no money for the installation permits (electrical - gas - water) neither for the equipment such as the electrical panel, wires, lamps, fridge, heater, cooler, washing machines etc. Are the following costs eligible?</p> <ul style="list-style-type: none"> - registration of the lands and houses – Reply: No - obtaining the installation permits and purchase of the electrification equipment - Reply: Yes - experts in electrical projects - Reply: Yes

	<ul style="list-style-type: none"> - plata unui instructor/trainer pentru a le arăta rezidenților gospodăriei cum să folosească echipamentul pentru electrificare (unele dintre aceste persoane nu pot citi sau scrie) - Răspuns: Da 	<ul style="list-style-type: none"> - project manager - Reply: Yes - instructor/trainer to show to the household residents how to use the electrification equipment (some of these persons cannot read or write) - Reply: Yes
28	<p>Î: Unde putem găsi informații actualizate despre Programul pentru Energie în România? Care este canalul oficial de comunicare al Programului pentru Energie?</p> <p>Pagina web oficială a Innovation Norway pentru Granturile SEE și Norvegiene este www.innovationnorway.no/EEA-Norway-Grants. Site-ul cumulează informațiile referitoare la activitatea Innovation Norway în calitate de Operator de Fond în România precum și în alte țări.</p> <p>Programul pentru Energie în România poate fi accesat la www.innovationnorway.no/RoEnergy.</p> <p>Ne puteți urmări și pe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Facebook: https://www.facebook.com/EnergyProgrammeinRO - LinkedIn: https://www.linkedin.com/company/innovation-norway-romania 	<p>Q: Where can we find updated information about the Energy Programme in Romania? Which is the official communication channel of the Energy Programme?</p> <p>The official webpage of Innovation Norway for EEA and Norway Grants is www.innovationnorway.no/EEA-Norway-Grants. The website aggregates information regarding Innovation Norway's activity as Fund Operator in Romania as well as in other countries.</p> <p>The Energy Programme in Romania can be accessed at www.innovationnorway.no/RoEnergy.</p> <p>You can also follow us on:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Facebook: https://www.facebook.com/EnergyProgrammeinRO - LinkedIn: https://www.linkedin.com/company/innovation-norway-romania
29	<p>Î: Pot stabili o întâlnire cu Innovation Norway?</p> <p>Încurajăm sesiuni de informare transparente, însă organizarea de întâlniri individuale nu este o prioritate. Scopul nostru este de a oferi cât mai multe informații posibile prin intermediul site-ului nostru web, prin e-mail și activități de helpdesk.</p> <p>Adresa dedicată de e-mail a programului: RO.Energy@innovationnorway.no</p>	<p>Q: Can I establish a meeting with Innovation Norway?</p> <p>We encourage transparent information sessions, while arranging individual meetings is not a priority. Our aim is to provide as much information as possible via our website, email and helpdesk activities.</p> <p>Dedicated programme e-mail address: RO.Energy@innovationnorway.no</p>
30	<p>Î: În cazul unui proiect de electrificare, dat fiind că utilizatorii vor plăti un tarif către operatorul de distribuție, acesta este considerat</p>	<p>Q: In the case of an electrification project, given that users will pay a fee to the distribution operator, is it considered a revenue-</p>

	<p>proiect generator de venituri? Veniturile nu sunt ale solicitantului. În cazul nostru solicitantul este primărie.</p> <p>Un proiect cu o astfel de configurare nu va fi considerat proiect generator de venituri.</p>	<p>generating project? The revenue does not belong to the applicant. In our case the applicant is the city hall.</p> <p>A project with such a setup will not be considered a revenue generating project.</p>
31	<p>Î: În ce măsură va fi afectată această linie de finanțare de prevederea legală care obligă furnizorii de energie să electrifice gratuit locuințele neelectrificate din România?</p> <p>Vă rugăm să consultați comentariile de la începutul acestei secțiuni referitoare la obligațiile legale ale Operatorilor de Sistem de Distribuție.</p>	<p>Q: To what extent will this line of financing be affected by the legal provision that obliges energy suppliers to electrify non-electrified homes in Romania free of charge?</p> <p>Please read to the comments from the beginning of this document regarding the legal obligations of the Distribution System Operators.</p>
32	<p>Î: Cum se poate accesa prezentarea susținută de Innovation Norway în cadrul Workshop-ului privind Electrificarea gospodăriilor susținut în data de 26 Martie 2021?</p> <p>Înregistrarea Webinarului poate fi accesată la adresa: https://www.youtube.com/watch?v=zXTec_1Jr34</p>	<p>Q: How can I access the presentation given by Innovation Norway at the Workshop on Household Electrification held on March 26, 2021?</p> <p>The recording of the Webinar can be accessed at: https://www.youtube.com/watch?v=zXTec_1Jr34</p>
34	<p>Î: În localitatea Luncavița există un cartier (o strada) care nu are rețea electrică de unde oamenii să se poată racorda direct. Ei au contracte cu furnizorul de energie dar conexiunea este făcută prin spatele curților vecinilor. Gospodăriile sunt construite de mai mult de 10 ani și în general sunt locuite de familii sărace. Prin această finanțare, putem noi ca primărie să extindem rețeaua electrică a acestei străzi? Ideea este că odată făcut racordul la distribuitorul zonal, această rețea devine proprietatea distribuitorului care furnizează electricitatea (altfel, operatorul de rețea spune că ca nu o poate administra). Vă mulțumim.</p> <p>Vă rugăm să consultați și comentariile de la începutul acestui document referitoare la obligațiile legale ale Operatorilor de Sistem de Distribuție de a realiza și finanța extinderea rețelei electrice și de a racorda consumatorii casnici (gospodăriile).</p>	<p>Q: In Luncavița locality there is a neighbourhood (a street) that does not have an electricity network to which people can connect directly. They have contracts with the energy supplier but the connection is made behind the neighbours' yards. Households have been built for more than 10 years and are generally inhabited by poor families. Through this funding, can we as a city hall expand the electricity grid of this street? The idea is that once the connection is made to the local distributor, this grid becomes the property of the distributor which supplies the electricity (otherwise, the grid operator says that it cannot manage it). Thank you.</p> <p>Please read to the comments from the beginning of this document regarding the legal obligations of the Distribution System Operators to realize and finance the extension of the electricity network and to connect household consumers (households).</p>

<p>35</p>	<p>Î: Planul de afaceri este obligatoriu pentru depunere de către o Unitate Administrativ Teritorială (UAT), având în vedere că un UAT nu generează activitate economică sau profit?</p> <p>Unitățile Administrativ Teritoriale (UAT-uri) care nu generează activitate economică nu depun Plan de Afaceri. În schimb trebuie să transmită atașamentul obligatoriu nr. 7 Document Proiect (trebuie depus doar de operatorii non-economi, ex. autorități publice și ONG-uri fără activități economice) - (un model este disponibil pe pagina web a Apelurilor)</p>	<p>Q: Is it mandatory for a Territorial Administrative Unit (TAU) to submit a Business Plan, given that an TAU does not generate economic activity or profit?</p> <p>The Territorial Administrative Unit (TAUs) that do not generate economic activity will not submit a Business Plan. Instead they will submit the mandatory attachment no. 7 Project Document (to be submitted only by non-economic operators, e.g. public authorities and NGOs without economic activities) - (a template is available on the Calls webpage).</p>
<p>37</p>	<p>Î: În cadrul Apelurilor privind Electrificarea Gospodăriilor, un Operator de Distribuție energie electrică este considerat eligibil pentru un proiect considerat nefezabil economic?</p> <p>Da, dar finanțarea nu va acoperi costurile neeligibile ce revin Operatorului de Distribuție, conform prevederilor legale.</p> <p>Vă rugăm să consultați de asemenea și comentariile de la începutul acestui document referitoare la obligațiile legale ale Operatorilor de Sistem de Distribuție de a finanța și realiza extinderea rețelei electrice și de a racorda consumatorii casnici (gospodării).</p>	<p>Q: Within the Electrification of households Calls, is an electricity Distribution Operator considered eligible for a project considered economically unfeasible?</p> <p>Yes, but the financing will not cover the not-eligible costs which are to be borne by the Distribution Operator, according to the legal provisions.</p> <p>Please also read to the comments from the beginning of this document regarding the legal obligations of Distribution System Operators to finance and carry out the extension of the electricity network and to connect household consumers (households).</p>
<p>38</p>	<p>Î: Din Ghidul Solicitantului se înțelege că, echipamentele (de ex. panouri, cabluri, baterii, becuri) trebuie să se încadreze într-un cost de 5.000 euro/gospodărie electrificată (alimentare cu energie electrică a unui TV, priza, 2-3 becuri, frigider, tabletă - dacă există copii), iar costurile de audit, proiect tehnic, management de proiect ar trebui să fie incluși în cei 5.000 euro. Din experiența noastră și ofertele de preț, pe care le-m cerut din piață până acum, numai echipamentele depășesc această sumă de 5.000 euro.</p> <p>Vă rugăm să consultați răspunsul la întrebarea nr. 1.</p>	<p>Q: From the Applicant's Guide it is understood that the equipment (e.g. panels, cables, batteries, light bulbs) must be within a cost of 5.000 Euro / electrified household (power supply of a TV, socket, 2-3 light bulbs, refrigerator, tablet - if there are children), and the costs of audit, technical project, project management should be included in the 5.000 Euro. From our experience and the price offers, which we have asked from the market so far, only the equipment exceeds this amount of 5.000 Euro.</p> <p>Please see the reply to question no. 1.</p>

Updated 28.06.2021:	
39	<p>Î: Entitățile publice nu recuperează taxa pe valoarea adăugată (TVA) în România. Ofertele pentru echipamente conțin TVA, iar facturile ulterioare vor trebui plătite cu TVA, ceea ce mărește pragul menționat în textul apelului de 5.000 Euro / gospodărie electrificată (Apel de Proiecte, secțiunea 1.2 Domenii de finanțare și activități eligibile).</p> <p>Putem adăuga valoarea TVA la pragul de 5.000 euro / gospodărie electrificată, fiind cheltuieli eligibile în cadrul proiectului, pentru entitățile publice care nu recuperează TVA?</p> <p>Da, în cazul autorităților publice care nu recuperează TVA, puteți lua în considerare un prag de 5.000 Euro <u>+ TVA</u> / gospodărie electrificată.</p> <p>De asemenea, într-un astfel de caz, vă rugăm să vă asigurați că atașați la cererea de finanțare atașamentul obligatoriu nr. 18: (dacă se aplică: de exemplu Solicitantul nu recuperează TVA) <u>Declarație pe proprie răspundere cu privire la eligibilitatea TVA (model)</u>.</p>
	<p>Q: The public entities are not recovering the Value Added Tax (VAT) in Romania. The offers of the equipment contain VAT, as well as the subsequent invoices will have to be paid with VAT, which increases the threshold mentioned in the Call text of 5.000 Euro/electrified household (Call section 1.2 Areas of support and eligible activities).</p> <p>Can we add the value of VAT to the threshold of 5.000 euro / electrified households, as project eligible expenses, for the public entities which do not recover VAT?</p> <p>Yes, in the case of public authorities which do not recover VAT, you can consider a threshold of 5.000 Euro <u>+ VAT</u> / electrified household.</p> <p>Also, in such case, please make sure that you attach to the project application the mandatory attachment no. 18: <u>(if applicable i.e. Applicant does not recover VAT) Self-declaration on eligibility of VAT (template)</u>.</p>